

Tomasz Kordala, Zygmunt Firek

Płock - Podolszyce. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 18, 140

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PIOTRÓW, gm. Zadzim
woj. sieradzkie
Stanowisko 1

patrz
okres wpływów rzymskich

PŁOSKI, gm. Bielsk Podlaski
woj. białostockie
Stanowisko 28

patrz
okres wpływów rzymskich

PŁOCK-PODOLSZYZE
Stanowisko 1

Muzeum Mazowieckie
w Płocku

Badania prowadzili mgr mgr Tomasz Kordala i
Zygmunt Firek. Finansowało Muzeum Mazowieckie
w Płocku. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko
wczesnośredniowieczne /schyłek XI-1 poł. XII w

Cmentarzysko położone jest na łagodnym, południowo-zachodnim skłonie wzgórza wznoszącego się między Podolszyczami a Imielnicą, w odległości około 4,2 km od Wzgórza Tumskiego w Płocku. Odkrycia obiektu dokonano przypadkowo, podczas prac budowlanych na terenie wznoszonego osiedla mieszkaniowego.

Ratownicze badania wykopaliskowe przeprowadzono w dwu etapach. Przebadano 4 wykopy o łącznej powierzchni 198 m², odkrywając 36 grobów szkieletowych, z których co najmniej dwa nie posiadają metryki wczesnośredniowiecznej. Pochówki zalegały w układzie rzędowym, w przybliżeniu na osi N-S na głębokości 70 - 120 cm. Orientacja pochówek wykazuje częste zróżnicowanie według płci: kobiece z głowami na zachód, męskie na wschód. Zwraca uwagę zupełny brak obudów kamiennych grobów, przy jednoczesnym wystąpieniu w pięciu przypadkach zwęglonych resztek desek trumiennych. Trumny, skonstruowane bez użycia gwoździ, składały się z dna, czterech ścian szalujących doine partie jam grobowych oraz wieka, posiadając hipotetyczne wymiary 2,20 x 0,5 x 0,25 /m/. Interesujący jest grób nr 30/84, w którym czaszka znajdowała się między kośćmi miednicy, co kojarzyć można ze zwyczajem zabezpieczenia się przed zmarłymi posądzonymi o wampiryzm. Dwukrotnie natrafiono na ślady niewielkich palenisk, rozpalonych bezpośrednio nad grobami, pozbawionych zabytków ruchomych.

Wśród zróżnicowanych inwentarzy grobowych szczególnie wyróżnia się tasak nie posiadający analogii na ziemiach polskich. Bogaty asortyment stanowią ozdoby: brązowa zausznica typu mińskiego, bursztynowy sygnet z ornamentem geometrycznym na stronie wewnętrznej, około 180 sztuk malskich paciorków beczułkowatych i stożkowatych ze szkła nieprzezroczystego, 1 egzemplarz paciorka z ametystu, liczne kablącaki skroniowe wykonane z brązu i cyny, w tym jeden platerowany srebrem. Inwentarz ten uzupełniają noże, żelazne obręcze wiader, grot włóczni, topór z brodą i kapturkiem, skorupki jajka. Powstanie cmentarzyska można datować wstępnie na schyłek XI wieku. Tak wczesną chronologię, mimo elementów pozornie późniejszych, zwłaszcza braku konstrukcji kamiennych grobów, tłumaczy niewielkie oddalenie obiektu od ośrodka grodowego w Płocku, siedziby nowego biskupstwa i ważnego centrum misyjnego. Dokumentacja i materiał wykopaliskowy znajdują się w Dziale Archeologii.

Przewiduje się kontynuację badań.

PŁOCK - Stare Miasto

patrz
późne średniowiecze

PODEBŁOCIE, gm. Trojanów
woj. łomżyńskie
Stanowisko 1 - grodzisko
Stanowisko 3 - osada

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadził prof. dr hab. Jerzy Gąssowski wraz z mgr Ewą Twarowską i mgr Ewą Marczak. Finansowano z programu międzyresortowego "Wisła". Czwarty sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne i osada pogrodowa /VIII - XII w./

Badaniami objęto obszar podgrodzia kontynuując prace roku poprzedniego. Przebadano 128 m², odsłaniając pozostałe części dwóch ziemianek mieszkalnych z piecami /gliniano-kamiennym i kamiennym/, z IX - X w. Odsłonięto dalszy ciąg zagadkowej konstrukcji zrzębowej, dzielącej podgrodzie od grodu. W jej północnym skraju odkryto wejście-bramę, szerokości 3m. Konstrukcja może być interpretowana, jako resztką rozbranego wału obronnego pierwotnego grodu cyplowego z VIII - X w. Pierwotny gród stał się wówczas podgrodziami nowozalożonego grodu, sytuowanego po stronie wschodniej dawnego.

Przystąpiono także do badań na rozległej osadzie przygrodowej /stanowisko 3/, położonej na zachód od grodu i oddzielonej strumieniem. Na północnym skraju osady odkryto ziemiankę z gliniano-kamiennym piecem kopułkowym, wstępnie datowaną na IX-X w. Na południowym skraju osady, w pobliżu źródła wody pitnej, odsłonięto ziemiankę z częściowo zachowaną konstrukcją zrzębową ścian wziemnych i gliniano-kamiennym piecem kopułkowym. Datowana jest ona ostroga z zaczepami haczykowato zagiętymi do wnętrza na IX w.

Prace będą kontynuowane.